

O veřejném osvětlení

Po druhé světové válce bylo veřejné osvětlení (dále VO) v Československu většinou v dezolátním stavu. Jednalo se o zbytky jednoduchých žárovkových svítidel na konzolách umístovaných na stěnách domů, sloupech vrchního elektrického vedení, často dřevěných, na převěsích atp. V době války byly zřejmě jiné priority a k jejímu konci se z důvodu náletů spojeneckých letadel nesvítilo vůbec. V menších městech a na vesnicích souvislé VO tehdy neexistovalo. Také motorových dopravních prostředků na většině pražských silnic a někdy i ulic bylo pramálo. Za uplynulých šedesát let nastaly v tomto oboru světelné techniky a osvětlování neuvěřitelné změny.

V 60. letech dvacátého století se téměř současně objevily zářivky a vysokotlaké rtuťové výbojky tuzemské výroby – z n. p. Tesla Holešovice, zářivková a výbojková svítidla z n. p. Elektrosvit Nové Zámky, sortiment ocelových stožárů z Agromy Nový Jičín a též elektrotechnické příslušenství vyrobené v dalších státních podnicích. Veřejné osvětlení se budovalo a rozšiřovalo v celém státě. Do propagace dobrého uličního osvětlení, které je všem na očích, se zapojila tehdejší Československá vědeckotechnická společnost a vývojová oddělení tehdejších již zmíněných hlavních výrobců světelné techniky. Vedoucí pracovníci výrobců, státní správy a národních výborů si pochvalovali, jaký krásný pohled je na večerní republiku z letadel při jejich návratu ze služebních cest. Kontinuita tohoto vcelku dobrého vývoje byla narušena koncem 70. let minulého století vypínáním osvětlení při první energetické krizi, které způsobilo obrovské škody na elektrické výzbroji VO s malým krytím; další škody vznikly v důsledku nárůstu noční kriminality. V 80. letech byly přijaty nové ČSN pro VO na základě doporučení Mezinárodní komise pro osvětlení CIE.

Nové společenské klima v 90. letech přineslo další diskontinuitu při otevření hranic výprodeji západních osvětlovacích prostředků, devastaci klíčových výrobců při jejich odstátění, překotné privatizaci a nástupu nových manažerů s krátkodobými, především osobními cíli. V novém tisíciletí se situace částečně stabilizovala, úžasné se rozšířila nabídka osvětlovacích prostředků, nedávno byly v ČR zavedeny evropské normy pro osvětlení pozemních komunikací, do diskusí o VO zasahuje o. p. s. SEVEN, Sdružení pro rozvoj veřejného osvětlení a Česká společnost pro osvětlování. Objevily se nové formy správy a financování VO. Do řešení se vložili někteří astronomové a ekologičtí aktivisté, kteří považují VO za hlavní zdroj rušivého světla škodícího lidem i přírodě.

Bez kvalitního veřejného osvětlení se však současná civilizovaná společnost neobejde. Bohužel v důsledku nelítostného konkurenčního boje dodavatelů a neodborného rozhodování jsou stále zaváděna nevhodná a neperspektivní řešení. V časopisu Světlo se dozvíte víc.

Ing. Jiří Novotný, šéfredaktor

contents

Newsreel

Pilot project of public lighting with LED luminaries started in Prague.....	3
International conference Světlo (Light) 2011 – 1 st announcement.....	3

Lighting installations

Princess of mosques in Abu Dhabi and her scenography.....	4
Lighting of Národní památník na Vítkově (National memorial at Vítkov) interiors.....	8
Architectural lighting of Ministry of Industry and Trade building.....	10
Water town lighting.....	13
Malmö arena, the newest stadium and multipurpose hall in Sweden.....	16
Department store My in Prague.....	18

Market, business, enterprise

Luminex introduces news of Bankamp company.....	7
Supply of lighting technology guide in Czech republic.....	28
Supply of lighting technology guide in Slovak republic.....	34

Interiors lighting

Company WAG interiors and their lighting....	20
--	----

Accessories of lighting installations

Moving detectors – one step further with B.E.G. LUXOMAT series.....	23
Utilization of recoverable energy sources for public lighting luminaries supply.....	46

Fairs and exhibitions

Pragointerier New Design 2010.....	24
Looking back on second year For Elektro at For Arch fair 2009.....	26
Lighting technology at ELO SYS 2009 fair.....	35
Light at Elektro Expo fair 2009 in Bratislava..	36
Metters of interest at MSV Brno 2009-11-12.....	36

Professional organizations activities

Such (There) was Lighting technology course XXVII.....	37
Autumn technical colloquium SRVO 2009.....	44
80 years from foundation of Polish commission on lighting.....	45
Conclusions of Svetlo 2009 conference.....	50

Luminaires and luminous apparatuses

LED in public lighting – reality versus myths...38
--

Opinion and experience

Pedestrians lighting at pedestrian crossing....	40
---	----

Measurements and calculations

Landscape possessed by darkness or the switch off public lighting.....	48
Photomultipliers.....	51

Refreshing our memory

Lighting engineering basics (5).....	53
Light sources	
Light sources – Low pressure sodium discharge lamps.....	58

Standards, regulations and recommendations

How far are households willing to hand over disorder luminescent lamp?.....	60
---	----

Optical radiation effects and use

Perspective, advantages and risks of winter sunbathing.....	62
---	----

inhalt

Aktualitäten

Start eines Pilotprojektes für die öffentliche LED-Beleuchtung von Prag.....	3
Internationale Lichtkonferenz „Světlo (Licht) 2011“ – 1. Kundmachung.....	3

Lichttechnische Einrichtungen

Die „Prinzessin der Abu Dhabi – Moschee“ und ihre Szenographie.....	4
Innenbeleuchtung des Nationalen Ehrenmals am Vítkov-Berg in Prag.....	8
Architekturbeleuchtung des Ministeriums für Industrie und Handel.....	10
Wasserstadt-Beleuchtung.....	13
Die Malmö-Arena in Schweden, neuester Stadion und Multifunktionshalle.....	16
Das Geschäftshaus My in Prag.....	18

Markt, Handel, Unternehmungen

Luminex präsentiert Neuheiten der Gesellschaft Bankamp.....	7
Übersicht der Erzeugnis- und Dienst-Angebote in der ČR.....	28
Übersicht der Erzeugnis- und Dienst-Angebote in der SR.....	34

Innenraumbeleuchtungen

Beleuchtung der Interieure der Gesellschaft WAG.....	20
--	----

Zubehör für Beleuchtungssysteme

Regungsdetektoren – fortgeschritten mit der Reihe B.E.G. LUXOMA.....	23
Verwendung erneuerbarer Energiequellen zur Speisung von Leuchten für die öffentliche Beleuchtung.....	46

Messen und Ausstellungen

Pragointerier New Design 2010.....	24
Nachhall des 2. Jahrganges „For Elektro an der For Arch Messe 2009.....	26
Lichttechnik an der Messe ELO SYS 2009.....	35
Licht an der Messe Elektro Expo 2009 in Bratislava.....	36
Attraktionen an der Maschinenbau-Messe MSV Brno 2009.....	36

Tätigkeiten der Fachorganisationen

Vom Kurs für Lichttechnik XXVII.....	37
Herbstseminar SRVO 2009.....	44
80. Gründungstag des polnischen Beleuchtungstechnik – Kommission.....	45
Ergebnisse der Licht-Konferenz Svetlo 2009... 50	

Leuchten und lichttechnische Geräte

LED für öffentliche Beleuchtungen – Realität und Mythen.....	38
--	----

Ansichten und Erfahrungen

Passantenbeleuchtung an Übergängen.....	40
---	----

Messen und Rechnen

Landschaft im Dunklen bzw. Black-Out der öffentlichen Beleuchtung.....	48
Photovervielfacher.....	51

Zur Gedächtniserfrischung

Grundlagen der Lichttechnik (5).....	3
--------------------------------------	---

Lichtquellen

Lichtquellen – Natrium- Niederdruck-Entladungslampen.....	58
---	----

Normen, Vorschriften, Erfahrungen

Wie weit sind Haushalte bereit, schadhafte Leuchtröhren zu entsorgen?.....	60
--	----

Wirkung und Verwendung optischer Strahlungen

Perspektiven, Vorteile und Risiken des künstlichen Hautbräunens im Winter – 1. Teil... 62
